

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET

Suunnitelma

Otsikko	INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET
Päivämäärä	2010-11-25
Aihe/alue	Tietotuotteet
Julkaisija	Inspire-verkosto
Tyyppi	Teksti
Kuvailu	Suunnitelma INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostamiseksi suojeltujen alueiden osalta
Tekijät	Johanna Ala-Reini, Miikka Haimila, Tuomas Lukkarinen, Mirja Metsälä, Tarja Myllymäki, Riikka Repo, Minna Ryyppö, Riitta Teiniranta
Muoto	MS Word <doc/docx>
Julkisuus	Julkinen
Oikeudet	Inspire-verkosto
Tunniste	Inspire_Tietotuotesuunnitelma_Suojellutalueet_v1.0
Kieli	Su
Viitteet	-
Voimassaolo	Toistaiseksi

Sisältö

Tiivistelmä	3
1 Johdanto	4
2 Lähtökohdat.....	4
3 Tietotuotteen tuottaminen.....	6
3.1 Menettelyt.....	6
3.2 Tietotuotteen sisältö suhteessa tietomalliin	7
4 Katselu- ja latauspalvelujen järjestäminen.....	8
5 Aikataulut ja resurssit.....	8
6 Ehdotus jatkotoimenpiteiksi	10

Lyhenteet

CDDA – Common Database on Designation Areas

EEA – Euroopan ympäristökeskus

ELY – Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

JHS – Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan antama suositus

GPS - Global Positioning System, satelliittipaikannusjärjestelmä

PATINE – Paikkatietoasiain neuvottelukunta

RKY 1993 / RKY 2000 – Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt vrt. VAT

SALTI – Luonnonsuojeluhallinnon suojelualueita koskevan tiedon hallinnan kehittämishanke

SATJ – Suojelualueetietojärjestelmä

SCI – Sites of Community Interest, Natura 2000:een kuuluva Euroopan yhteisön tärkeänä pitämä alue

SPA – Special Protected Areas, Naturan 2000:een kuuluva erityissuojelualue

SYKE – Suomen ympäristökeskus

VAT – Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet vrt. RKY

WFS – Web feature service, vektorimuotoista paikkatietoa välittävä rajapinta

WMS – Web map service, rasterimuotoista karttakuvaa välittävä rajapinta

YSA – Yksityiset suojelualueet

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 3 / 10

Tiivistelmä

Tässä dokumentissa kuvataan, miten Suojellut alueet -tietotuote on suunniteltu toteutettavaksi Suomessa INSPIRE:n määrittelyjen mukaisesti. Suunnitelmassa ei oteta kantaa Ahvenanmaan maakunnan paikkatietoihin.

Suunnitelman mukaan kukin aineistontuottaja sitoutuu tuottamaan paikkatiedoistaan INSPIRE-tietotuotemäärittelyn mukaista aineistoa. Jokainen aineistontuottaja toteuttaa itse aineiston välittämisen katselupalveluun.

Koska toteutusohjeissa on puutteita, tässä dokumentissa esitettyjä suunnitelmia täytyy tarkentaa myöhemmin. Ongelmana ovat mm. lataus- ja muunnospalvelujen toimeenpanosäännösten puuttuminen, yksilöivien tunnusten määrittelyn puuttuminen sekä kansallisten koodiluetteloiden käyttöön ja ylläpitoon liittyvät asiat.

Jatkotoimenpiteiksi ehdotetaan em. puutteiden selvittämistä ja selvitystä latauspalvelujen ulkoistamisesta (jotta saavutetaan vaadittu tekninen toimintavarmuus). Suojellun rakennusperinnön ja UNESCO:n maailmanperintökohteiden osalta tulee selvittää ylläpitäjät ja vastuut. Lisäksi suojelluista alueista on tarpeen tehdä kansallisia koodiluetteloita.

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 4 / 10

1 Johdanto

Suojellut alueet -työryhmään ovat osallistuneet Museovirastosta Miikka Haimila (kokoonkutsuja) ja Minna Ryyppö, Suomen ympäristökeskuksesta Riikka Repo ja Riitta Teiniranta, Metsähallituksesta Johanna Ala-Reini sekä Maanmittauslaitoksesta Tuomas Lukkarinen ja Tarja Myllymäki.

Ryhmä on kokoontunut ennen toimintasuunnitelman laatimista viisi kertaa 7.5.-15.11.2010 välisenä aikana.

Neljään kokoukseen on osallistunut myös Inspire-sihteeristön edustaja (Aaro Mikkola / Panu Muhli). Kuntien tilanteesta on kokousten ulkopuolella saatu tietoa Mirja Metsälältä (Espoon kaupunki).

2 Lähtökohdat

EU:n komissiolle tehdyn seurantaraportin ja sen liitteenä olevan aineistotaulukon perusteella INSPIRE:n tarkoittamiin suojeltuihin alueisiin kuuluvat seuraavat aineistot (tai aineistokokonaisuudet):

RA - Responsible authority within the MS	Spatial dataset	Huom
Kunnat	Asemakaavan suojelumääräykset	
Museovirasto	Muinaisjäännökset	
Museovirasto	Vedenalaiset muinaisjäännökset	Tämä yhdistetään Muinaisjäännös-aineistoon vuodenvaihteessa.
Museovirasto	Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt	Nimi on Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt
Museovirasto	Suojeltu rakennusperintö	Vaatii täsmennystä (Laeilla 1,2,3... suojeltujen rakennusten yhdistetty aineisto)
Suomen ympäristökeskus	Luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet	Tuotantovastuu SYKE, Metsähallitus ja ELY-ympäristövastuualueet.
Suomen ympäristökeskus	Natura 2000	
Maanmittauslaitos	Kiinteistörekisteri	Työryhmä on kokouksessaan 5.11.2010 päättänyt ehdottaa PATI-NE:lle, että kiinteistörekisteri poistetaan kansallisesta aineistoluettelosta.

Aineistot on kuvattu tarkemmin alla.

Kunnat: Asemakaavojen suojelumerkinnot

Kaavamääräyksillä on keskeinen merkitys toteutettaessa asemakaavoituksen tavoitetta säilyttää luonnon ja rakennetun ympäristön arvot. Suojelumääräyksiä voidaan antaa myös silloin, kun aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava (MRL 57.2 §).

Museovirasto: Muinaisjäännökset

Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä ylläpidetään tietoja kaikista löydetyistä kiinteistä muinaisjäännöksistä. Kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolain nojalla. Aineiston päivitys tapahtuu pääosin Museovirastossa - vuonna 2010 on aloitettu kokeilu, jossa myös maakuntamuseoissa voidaan tallentaa tietoja muinaisjäännösrekisteriin. Jokaisesta kiinteästä muinaisjäännöksestä tallennetaan pistemäinen sijaintitieto. Osalle kohteista on digitoitu aluomainen raja-alue. Aluomainen raja-alue kuvaa muinaisjäännöksen laajuutta tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella. Raja-alue voi muuttua

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 5 / 10

tutkimustiedon karttuessa. Pisteet ja rajaukset on paikannettu peruskartan 1:20 000 avulla, joissain tapauksissa myös GPS-tallentimin.

Museovirasto: Vedenalaiset muinaisjäännökset (yhdistetään edelliseen aineistoon vuoden 2010 aikana)

Aineisto sisältää sijainti- ja ominaisuustiedot Museoviraston ylläpitämässä vedenalaislöytöjen rekisterissä olevista muinaismuistolain nojalla rauhoitetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä. Kohteiden sijainti tallennetaan pisteenä. Aineistoa päivitetään Museoviraston meriarkeologian yksikössä. Vedenalaislöytöjen rekisteri yhdistetään muinaisjäännösrekisteriin vuoden 2010 aikana ja vedenalaisten muinaisjäännösten aineisto poistuu. Museoviraston on asiassa erikseen yhteydessä PATINE:n kanssa.

Museovirasto: Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

Museovirastossa on vuonna 2009 valmistunut inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä otettu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Edellinen VAT:iin kuulunut inventointi oli nimeltään RKY1993, jonka vuoden 2009 aineisto on nyt korvannut. Aineisto on valmis ja sitä päivitetään vain, mikäli aineistossa havaitaan kohteiden sijaintiin liittyviä virheitä. Alueet eivät ole suojeltuja minkään lain perusteella, mutta johtavat pääsääntöisesti suojelumerkintään maakunta- ja yleiskaavoituksessa. Alueet on rajattu peruskartan 1:20 000 perusteella vuosina 2000-2009. Vanhemman aineiston korvaamisesta uudella sovitaan erikseen PATINE:n kanssa.

Museovirasto: Suojeltu rakennusperintö

Museovirasto ylläpitää omassa tietojärjestelmässään valtion omistamien asetuksella 480/85 suojeltujen rakennusten tietoja ja paikkatietoja. Aineistoon kuuluu suojeltujen rakennusten lisäksi myös joitain suojeltuja alueita. Ympäristöhallinto (ELY-keskukset) ylläpitää rakennussuojelulailla suojeltujen rakennusten tietoja. Museovirastolla on omassa järjestelmässään tiedot myös rakennussuojelulailla suojeluista rakennuksista ja niiden paikkatiedoista. Tietojen tuotanto ja ylläpito on ollut jossain määrin päällekkäistä ympäristöhallinnon kanssa. Lakimuutoksen myötä (Laki rakennusperinnön suojelusta 1.7.2010) paikkatiedon tuotantovastuu siirtyy yksiselitteisesti ELY-keskuksille. Kirkkohallituksen päätöksellään suojeleminen kirkkorakennusten paikkatiedot ovat tällä hetkellä Museoviraston ylläpitämiä, mutta mahdollista on, että ylläpitovastuu siirtyy jatkossa Kirkkohallitukselle. Näin ollen eri laeilla suojeltujen rakennusten paikkatietotuote koostuu eri organisaatioiden tuottamista tiedoista.

SYKE: Luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet

Valtakunnallinen Luonnonsuojelualueet ja erämaa-alueet -aineisto kootaan SYKE:ssä kaksi kertaa vuodessa, niin että se tulee yleiseen jakeluun touko- ja marraskuussa. Aineisto kootaan ELY-keskusten digitoimista alueista (yksityisten mailla olevat suojelualueet) ja Metsähallitukselta saaduista alueista (valtion mailla olevat suojelualueet). ELY-keskusten aineistot päivitetään kaksi kertaa vuodessa ja Metsähallitukselta saadaan erillinen päivitys kerran vuodessa toukokuun julkaisuun. Vuoden 1997 jälkeen tehdyt päätökset on digitoitu alueellisissa ympäristökeskuksissa (nykyisin ELY-keskukset) vastaamaan digitoitajankohdan kiinteistörekisterikartan rajoja. Metsähallitus korjaa omat kohteensa vuosittain vastaamaan kiinteistörekisterikarttaa. SYKE:ssä tehdään aineistolle tiettyjä tarkistuksia, mutta ympäristöhallinnon ja Metsähallituksen aineistojen geometrian sovittamisesta on luovuttu keväällä 2010.

Parhaillaan on käynnissä ympäristöministeriön asettama luonnonsuojeluhallinnon suojelualueita koskevan tiedon hallinnan kehittämishanke SALTi, jossa kehitetään luonnonsuojeluhallinnon yhteiskäyttöön tulevia, Metsähallituksen tietoteknisessä ympäristössä toimivia paikkatietojärjestelmiä. Hankkeessa kehitetään mm. Suojelualueetietojärjestelmä (SATJ), jolla tullaan jatkossa tuottamaan ja ylläpitämään sekä valtion maiden suojelualueiden että yksityisten mailla olevien suojelualueiden tiedot. Järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2011. Tavoitteena on, että SATJ-järjestelmän käyttöönoton jälkeen INSPIRE:n mukainen valtion ja yksityisten suojelualueiden paikkatietotuote voidaan tuottaa mahdollisimman helposti Metsähallituksen ja ELY-keskusten SATJ-järjestelmässä ylläpitämästä aineistosta.

SYKE raportoi vuosittain EEA:lle luonnonsuojelualueet paikkatietoaineistona. EEA kerää aineistot kaikista EU-maista Common Database on Designation Areas (CDDA) –tietokannaksi. Aineisto validoidaan EEA:n toimesta.

Aineisto ei ole ajan tasalla Ahvenmaan kohteiden osalta, joista vastuu on Ahvenanmaan maakuntahallituksella (Ålands landskapsregering).

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 6 / 10

SYKE: Natura2000

Natura2000-aineisto on tuotettu alueellisissa ympäristökeskuksissa (nykyiset ELY-keskukset) digitoidulla alueiden rajaukset kuvaruudulla. Tausta-aineistona on pääasiassa käytetty kulloinkin saatavilla olleita peruskarttoja. Ensimmäiset rajaukset tehtiin vuosina 1996-1997. Tämän jälkeen aineistoja on täydennetty vuosina 1999, 2002, 2004 ja 2006 valtioneuvosten päätösten mukaisesti. Aineistoa ei ole päivitetty vastaamaan uudempia peruskarttoja. Rajauksia ei ole myöskään täsmennetty kiinteistörajoihin.

Natura2000-alueet on raportoitu paikkatietoaineistona EU:lle valtioneuvosten päätösten mukaisesti. Aineistolle on asetettu laatukriteerit Natura-raportointiohjeissa ja aineiston validointi on tehty EU:n toimesta. Ahvenanmaan kohteet on raportoitu samassa yhteydessä, mutta vastuu ja omistusoikeus aineistosta on Ahvenanmaan maakuntahallituksella (Ålands landskapsregering).

Maanmittauslaitos: kiinteistötietojärjestelmä

Kiinteistötietojärjestelmään kuuluu kiinteistörekisteri, lainhuudatus- ja kiinnitysrekisteri sekä muita tietoja sen mukaan kuin laissa määrätään. Kiinteistörekisterin pitäjiä ovat maanmittaustoimistot sekä asemakaava-alueiden osalta suuremmat kunnat (79 kpl syksyllä 2010).

Kiinteistörekisteriin tai kiinteistötietojärjestelmään (lainsäädäntö on asiassa ristiriitainen) on määrätty merkittäviksi yksityiselle kuuluvalla alueella perustetut luonnonsuojelualueet, sopimukset alueen määraaikaisesta rauhoittamisesta, erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat ja erityisesti suojellut luontotyypit. Edellä mainitut kohteet on tallennettu nk. käyttöoikeusyksikköinä, minkä ansiosta myös niiden sijainti selviää kiinteistörekisterin sijaintitiedoista (kiinteistörekisterikartasta). Valtion omistamalle alueelle perustetut luonnonsuojelualueet on merkitty kiinteistörekisteriin erityisinä kiinteistörekisterilain 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuina kiinteistöinä. Suojeltujen alueiden ominaisuustietoja ei tallenneta kiinteistötietojärjestelmään.

Edellä oleva kiinteistötietojärjestelmää koskeva teksti poistetaan, mikäli työryhmän ehdotus Paikkatietoasiain neuvottelukunnalle kiinteistörekisterin poistamisesta aineistoluettelosta hyväksytään.

EU:lle raportoidut aineistot 2010 ja muutostarpeet

Suojellut alueet –työryhmä on todennut, että seurantaraportin aineistotaulukkoa tulee voida vielä muuttaa.

SYKE on raportoinut maaliskuussa 2010 liite 1 aineistona 'Koskiensuojelualueet'. Tämä aineisto on siirretty PATINE:n kokouksessa 20.9.2010 liite 3 –aineistoihin nimellä 'Koskiensuojelulla suojellut vesistöt'.

Työryhmän mielestä 'Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt' -aineisto ei kuulu liitteen 1 aineistoihin. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt kuuluvat valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja ne tulevat käytännössä suojelluiksi kaavoituksen kautta. Ne eivät kuitenkaan ole minkään lain tarkoittamia suojelualueita.

Tulevaisuudessa liitteen 1 aineistoihin pitäisi lisätä myös UNESCO:n maailmanperintökohteet. Tämä edellyttää kuitenkin aineiston ylläpitovastuiden täsmenämistä kansallisesti.

3 Tietotuotteen tuottaminen

3.1 Menettelyt

Yhteiskäyttöinen paikkatietotuote toteutetaan ainakin ensi vaiheessa useana erillisenä tietotuotteena.

Museovirasto vastaa omien aineistojen tietotuotteiden tekemisestä ja julkaisemista.

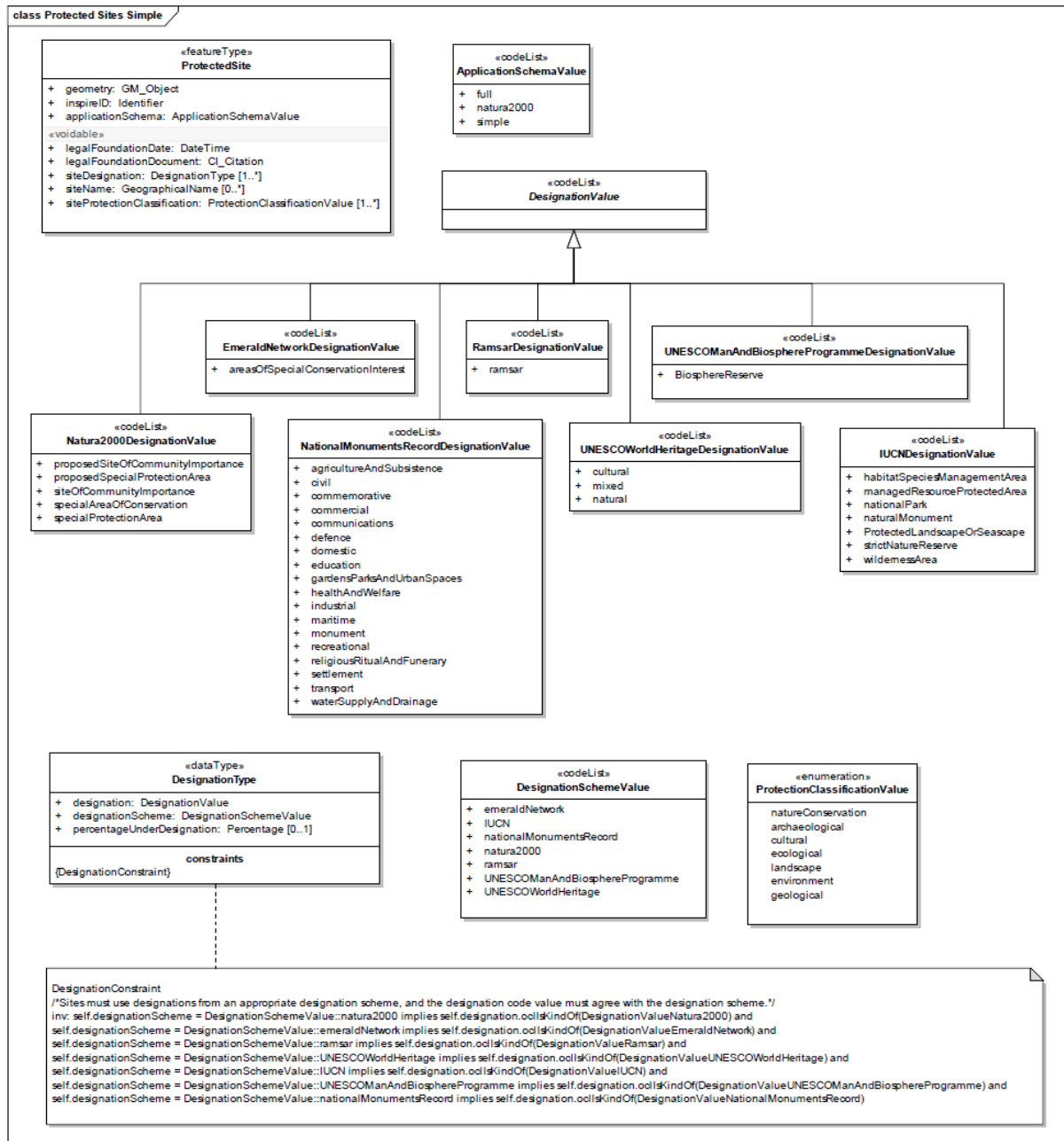
SYKE vastaa luonnonsuojelualueita ja natura2000-kohteita koskevien tietotuotteiden tekemisestä ja julkaisemista.

Kukin tiedontuottaja vastaa omien aineistojensa osalta metatiedon tuottamisesta ja jakelusta paikkatietohakemiston kautta.

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26
	Sivu 7 / 10

3.2 Tietotuotteen sisältö suhteessa tietomalliin

Tietotuotteen tietomalliksi valitaan INSPIRE Data Specification on Protected Sites - Guidelines - dokumentissa esitetyistä kolmesta vaihtoehdosta simple profile –vaihtoehto, joka on esitetty toimeenpanosäännöksissä ainoana pakollisena tietomallina. Tietomalleja tulee täydentää kansallisilla koodiluetteloilla.

INSPIRE Data Specification v3.0 mukainen simple skeema.

Simple profile sisältää seuraavat tiedot: sijainti (geometry), yksilöivä tunniste (inspireID), INSPIRE:n mukainen sovellusskeema (applicationSchema), viittaus viranomaispäätökseen (legalFoundationDocument), suojelun peruste (siteDesignation), suojelukohteen nimi (siteName), suojelukohteen luokitus (siteProtectionClassification) ja viranomaispäätöksen päivämäärä (legalFoundationDate). Näistä pakollisia ovat sijainti, yksilöivä tunniste ja sovellusskeema. Pakollisia tietoja on käsitelty alla.

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 8 / 10

Pakolliset tiedot: Yksilöivä tunniste

Suojellut alueet –paikkatietoaineistojen kohteille tulee käyttää inspireId – tunnistetta. Aineistoissa tällä hetkellä käytössä olevia yksilöiviä tunnisteita voidaan hyödyntää inspireId:n osana.

Aineistoissa esiintyvät yksilöivät tunnisteet

Luonnonsuojelualueet-aineistossa kohteilla on aluetunnus, jonka kolme ensimmäistä kirjainta kertovat, mihin luonnonsuojelualueeseen kohde kuuluu, kaksi seuraavaa numeroa vastaavat ennen 1.9.1997 voimassa olleen läänin numeroa ja loput neljä numeroa ovat järjestysnumeroita, esim. LHA120052. Tunnus voi koskea useaa aluetta (multipolygon). SYKE raportoi vuosittain EEA:lle luonnonsuojelualueet paikkatietoaineistona. Aineistossa on em. kansallinen tunnus ja sen lisäksi EEA lisää kohteille oman yksilöivän tunniste, joka noudattaa tiettyä EEA:n määrittelemiä elinkaarisääntöjä. INSPIRE:n mukaista yksilöivää tunnistetta määritettäessä tulee päättää, kumpaa tunnistetta käytetään paikallisena tunnisteena.

Natura2000-kohteilla on EU:n Natura-raportoinnin (luontodirektiivin ja lintudirektiivin) vaatimusten mukainen tunnus, joista kaksi ensimmäistä merkkiä ilmoittaa maan koodin (FI), kaksi seuraavaa merkkiä ilmoittaa alueellisen ympäristökeskuksen (1.3.1995) numeron (numerot 01-13), viimeiset 5 merkkiä tarkoittavat ympäristökeskuksen antamaa yksilöllistä numerosarjaa, esim. FI0100039. Yksilöivä tunnus on annettu EU:n Natura-raportointiohjeiden mukaisesti. Mikäli kohde on sekä SCI- että SPA-tyyppiä, sillä on vain yksi tunnus. INSPIRE:n tietotuotemäärittelyn mukainen Natura- kohteen määrittely poikkeaa jonkin verran luonto- ja lintudirektiivin raportoinnissa käytetystä kohdemäärittelystä. Kohde-id:n käyttö paikallisena tunnisteena on erikseen selvitettävä.

Museoviraston aineistoissa on aineiston sisäiset uniikit kohdetunnukset, joita voidaan käyttää osana yksilöivää tunnistetta. Paikkatiedoissa yhdellä suojelukohteella voi olla yksi tai useampi geometria, jotka voivat olla yhtä tai useampaa geometriatyyppejä.

Pakolliset tiedot: Sijainti

Toinen pakollinen tieto on kohteen sijainti/geometria. INSPIRE:n tietomalli sallii moniosaiset ja useita eri geometrioita sisältävät kohteet. Tällaisia tulee olemaan suojeltujen alueiden tietotuotteessa.

4 Katselu- ja latauspalvelujen järjestäminen

Nykytilanteessa pidetään todennäköisenä, että INSPIRE Suojellut alueet -tietotuotteen jakelu tullaan tuottamaan useana eri rajapintapalveluna. Mikäli komissio vaatii yhden yhteisen rajapinnan, asiasta pitää päättää erikseen.

Museovirasto vastaa omien aineistojensa saattamisesta katselu- ja latauspalveluiden piiriin.

SYKE vastaa Luonnonsuojelualueet ja Natura2000 -aineistojen saattamisesta katselu- ja latauspalveluiden piiriin.

Kuntien rakennetun ympäristön sähköisten palvelujen hankkeessa on toteutettu rajapintapalvelu, jolla yksittäinen kunta tai kuntaryhmä voi jakaa asemakaavan suojelualue- ja suojelumerkintätietoa joko WFS- tai WMS-palveluna KuntaGML-määrittelyn mukaisesti. Hankkeessa ollaan edelleen määrittelemässä ja toteuttamassa kokoavaa tietopalvelua, jonka kautta olisi saatavissa aineistoa myös INSPIRE-määrittelyn mukaisessa muodossa.

Latauspalvelun mahdollinen maksullisuus vaatii organisaatiokohtaiset päätökset.

Tässä vaiheessa ei vielä ole riittävästi tietoa latauspalvelun toteutusmahdollisuuksista, joten ei voida päättää, millaisia palveluita voidaan tehdä (tiedostolataus ja/tai suorasaantilataus).

5 Aikataulut ja resurssit

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 9 / 10

Suojellut alueet -tietotuotteen toteuttaminen noudattaa aikataulultaan alla olevaa taulukkoa. Organisaatiot vastaavat aineistojensa muokkaamisesta tietotuotteen mukaisiksi ja aineistojen ja metatietojen saattamisesta käyttöön kansallisella tasolla. Organisaatiot resursoivat tähän liittyvät hankkeensa itse.

Kuntien osalta työryhmän tiedossa ei ole, millaista organisointia ja resursointia edellytetään aineistojen saattamiseksi tietotuotemäärittelyn mukaiseen kuntoon ja jakeluun.

Vuoteen 2016 mennessä tapahtuva INSPIRE:n latauspalvelun toteuttaminen edellyttää vaativaa teknistä ylläpitoa. Tämä saattaa vaatia yhteisen palvelun perustamista ja erillistä rahoitusta. Tällöin kukin aineiston tuottaja välittää aineistonsa keskitettyyn palveluun, jonka toimintavarmuus ja nopeus ovat vaaditulla tasolla (ks. roadmap).

Ajankohta	Tapahtuma	Toimenpiteet
1.12.2010	Metatiedot ovat laadittuina ja liitettyinä hakupalveluun	Museovirasto tarkistaa aineistojensa metatiedot ja liittää ne paikkatietohakemistoon ajankohtaan mennessä. SYKE tuottaa metatiedot ja liittää ne paikkatietohakemistoon ajankohtaan mennessä.
9.5.2011	Raportoidut paikkatietoaineistot ovat katselupalvelun piirissä. Paikkatietohakemiston metatiedot on tarkistettava ja täydennettävä.	Museovirasto vastaa omien raportoitujen aineistojen osalta WMS-palveluiden julkaisemista. SYKE vastaa luonnonsuojelualueiden ja Natura2000-alueiden WMS-palveluiden julkaisemisesta. Museovirasto ja SYKE ryhtyvät toimenpiteisiin, joilla varmistetaan, että palvelut ovat INSPIRE:n vaatimusten mukaisesti käytössä 9.11.2011
9.11.2011	9.11.2011 katselupalvelun toimintakyvyn on oltava komission asetuksen mukainen.	Museoviraston ja SYKE:n aineistot INSPIRE:n mukaisina WMS-palveluina käytössä
x.x.2012	Liitteen I mukaisiin teemoihin kuuluvat uudet taikka teknisesti / rakenteeltaan muunnetut paikkatietoaineistot oltava saatavilla INSPIRE-tietotuotemäärittelyjen mukaisina. Koskee paikkatietoaineistoja, jotka valmistuvat 1.10.2009 jälkeen.	
x.x.2012 <i>Tarkentuu</i>	Aineistojen lataus- ja muunnospalvelut ovat toimeenpanosääntöjen mukaiset. Valmistettava (JHS:n mukaiset) tietotuotemäärittelyt kansallisista aineistoista.	Museovirasto ja SYKE vastaavat omien raportoitujen aineistojen osalta latauspalveluiden julkaisemista. Mikäli tietotuotteet eivät ole INSPIRE:n mukaisia, tuotteista on tehtävä JHS-mukaiset tietotuotemäärittelyt. Säännöt yksilöivien tunnisteen muodostamiseksi oltava käytössä, jotta voidaan muodostaa INSPIRE-tietotuotteet.

INSPIRE:n määrittelyjen mukaisen tietotuotteen muodostaminen: SUOJELLUT ALUEET	Viite:	
Tietotuotesuunnitelma v 1.0	2010-11-26	Sivu 10 / 10

xx.xx.2016 Tarkentuu	Verkkopalvelujen on oltava ole-massa liitteen I mukaisille IN-SPIRE:n paikkatietotuotteille.	
xx.xx.2017 Tarkentuu	INSPIRE-paikkatietotuotteet ovat liitteen I mukaisille tietoaineistoille valmiina.	

6 Ehdotus jatkotoimenpiteiksi

Suojeltu rakennusperintö -aineiston ylläpitäjät ja vastuut tulee selvittää ympäristöministeriön toimesta. Museovirasto ylläpitää omassa tietojärjestelmässään valtion omistamien asetuksella 480/85 suojeltujen rakennusten tietoja ja paikkatietoja. Aineistoon kuuluu suojeltujen rakennusten lisäksi myös joitain suojeltuja alueita. Ympäristöhallinto (ELY-keskukset) ylläpitää rakennussuojelulailta suojeltujen rakennusten tietoja. Museovirastolla on omassa järjestelmässään tiedot myös rakennussuojelulailta suojeluista rakennuksista ja niiden paikkatiedoista. Tietojen tuotanto ja ylläpito on ollut jossain määrin päällekkäistä ympäristöhallinnon kanssa. Lakimuutoksen myötä (Laki rakennusperinnön suojelusta 1.7.2010) paikkatiedon tuotantovastuu siirtyy yksiselitteisesti ELY-keskuksille. Kirkkohallituksen päättöksellään suojelemien kirkkorakennusten paikkatiedot ovat tällä hetkellä Museoviraston ylläpitämiä, mutta mahdollista on, että ylläpitovastuu siirtyy jatkossa Kirkkohallitukselle. Näin ollen eri laeilla suojeltujen rakennusten paikkatietotuote koostuu eri organisaatioiden tuottamista tiedoista.

Museovirasto selvittää UNESCO:n maailmanperintökohteet-aineiston ylläpitovastuut ja tämän jälkeen se tulee lisätä aineistoluettelon liitteeseen 1.

Suojelluista alueista on tarpeen tehdä kansallisia koodiluetteloita. INSPIRE-sihteeristön tulee selvittää koodiluetteloiden tekeminen, ylläpito ja hyväksymisprosessi. Lisäksi pitää selvittää, miten koodiluetteloiden ja luettelopalvelun käyttö vaikuttaa aineistojen metatietoihin.

Yksilöivien tunnisteiden muodostaminen on selvitettävä INSPIRE-sihteeristön toimesta. Säännöt niiden muodostamiseksi on oltava käytössä jo vuoden 2011 lopussa, jotta voidaan muodostaa INSPIRE-tietotuotteet. Kohteiden tunnisteita ja elinkaarisäännöksiä on määritetty myös muiden EU:n raportointien (mm. vesipuitedirektiivi ja EEA:n suojellut alueet -raportointi) yhteydessä. Nämä säännöt on otettava huomioon tunnisteita määriteltäessä.

Tässä suunnitelmassa ei ole otettu kantaa Ahvenanmaan maakunnan paikkatietoihin, mutta niiden suhde INSPIRE-vaatimuksiin täytyy selvittää.

Lataus- ja muunnospalveluiden toimeenpanosäännöt puuttuvat ja tässä vaiheessa on vaikea arvioida, millaisia resurssitarpeita nämä tulevat vaatimaan. INSPIRE-sihteeristön tulee seurata ja selvittää, millaisia palveluita ja resursseja tarvitaan EU:n vaatiman teknisen toimintatason saavuttamiseksi. Jos teknisen toimintavarmuuden saavuttaminen edellyttää latauspalvelujen ulkoistamista, täytyy hankkeen rahoituksen järjestämiselle, kilpailuttamiselle ja toteutukselle varata tarpeeksi aikaa. Palvelujen toteuttamiseen vaikuttaa myös se, vaatiiko komissio yhtä kokoavaa palvelua, joka tarjoaa kaikki aineistot. Asia on syytä selvittää viimeistään vuonna 2012.

Työryhmä pitää myös tarpeellisena, että se kokoontuu jatkossakin, jos tietotuotteen valmistelu tai seuranta sitä edellyttää.